

OPERATIIVINEN SOPIMUS 2019

Toimiala: Sivistystoimiala

Palvelualue: Varhaiskasvatus

Sopimuksen tarkoitus:

Tällä operatiivisella sopimuksella kunnallisen suomenkielisen varhaiskasvatuksen palvelualuejohtaja sopii kasvatusta ja opetuslautakunnan ja kaupunginhallituksen välisen strategisen sopimuksen asettamien tavoitteiden mukaisesta palvelutoiminnan laajuudesta ja resursseista sekä toimista palvelutuotannon kehittämiseksi. Operatiivinen sopimus sisältää palvelualueen keskeiset toiminnalliset tavoitteet ja tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit.

1 Lähtökohdat

1.1 Kuvaus toiminnasta

Turun Kaupungin suomenkielinen varhaiskasvatus jakaantuu eteläiseen ja pohjoiseen varhaiskasvatusalueeseen. Varhaiskasvatusalueilla on yhteensä 50 päivähoitoyksikköä, jotka koostuvat usean eri varhaiskasvatustoiminnan kokonaisuudesta ja sijaitsevat fyysisesti eri osoitteissa. Turun suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa on osapäiväistä sekä kokopäiväistä varhaiskasvatusta päiväkodeissa, ilta- ja ympärivuorokautista varhaiskasvatusta ja esiopetusta sekä täydentävää varhaiskasvatusta joko päiväkotien tai koulujen yhteydessä. Perhepäivähoidossa varhaiskasvatusta järjestetään hoitajan omassa kodissa tapahtuvana perhepäivähoitona ja kolmiperhepäivähoitona. Avoimessa varhaiskasvatuksessa toimii 28 leikkipuistoa eri puolilla kaupunkia, alle koulikäisille suunnattuja kerhoja sekä perhekerhoja myös yhteistyössä seurakuntien ja kolmannen sektorin kanssa. Kerhotoimintaa järjestetään sekä sisätiloissa että ns. ulkoilu- / liikuntakehoina. Avoimien päiväkotien toiminta kuuluu myös muun varhaiskasvatuksen palveluihin. Ruotsin kielen kielikylpytoimintaa ja esiopetusta järjestetään Kerttulin päivähoitoyksikössä ja englannin kielen kielisuihkutoimintaa ja esiopetusta Tuomaansillan päivähoitoyksikössä. Ruotsin kielen kielikylpytoiminnan mahdollinen laajentamistarve selvitetään viimeistään alkuvuoden 2019 aikana. Vieraan kielen oppimisen varhaistamiseen liittyvää kielimaista toimintaa on tarjolla useissa eri päiväkodeissa ruotsin, englannin, espanjan, italian ja saksan kielillä. Itäharjun päivähoitoyksikössä toimii ulkopäiväkotiryhmä. Ko. yksikön Viinämäenkadun esiopetus järjestetään osittain ulkotoimintana. Vasaramäen päivähoitoyksikössä esiopetus järjestetään osittaisena ulkotoimintana. Varhaiserityiskasvatuksen ja esiopetuksen palveluina ovat yksittäisille lapsille laaditut erilaiset tukimuodot lähipäiväkodissa tai alueellisissa integroiduissa erityisryhmissä. Erityistä tukea tarvitsevien lasten esiopetus siirtyi kokonaisuudessaan varhaiskasvatuksen palvelualueelle 1.8.2018 alkaen. Varhaiskasvatuksen erityisopettajat tukevat lapsia, henkilökuntaa ja perheitä konsultoiden sekä osallistumalla varhaiskasvatuksen arjen toimintaan. Varhaiskasvatuksessa annetaan esiopetuksen perusopetukseen valmistavaa opetusta.

1.2 Toimintaympäristön muutostekijät

1.8.2017 käyttöön otetun uuden varhaiskasvatussuunnitelman kuntakohtainen implementointi ja siihen liittyvä kehittäminen on edelleen keskeinen varhaiskasvatuksen sisältöä ja laatua ohjaava tekijä sopimuskaudella. Uuden varhaiskasvatussuunnitelman käyttöönoton ja Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen antaman ohjeistuksen myötä varhaiskasvatuksen laatukäsikirja päivitetään ajan tasalle. Vuoden 2019 aikana uusi varhaiskasvatussuunnitelma tullaan edelleen päivittämään 1.8.2018 voimaan tulleen varhaiskasvatustalon mukaiseksi. Tässä yhteydessä Turun varhaiskasvatussuunnitelma ja laatukäsikirja tullaan yhdistämään yhdeksi asiakirjaksi.

Uusi varhaiskasvatustalon laki astui voimaan 1.9.2018. Merkittävimmät muutokset uudessa laissa ovat valtakunnallisen varhaiskasvatuksen tietovarannon VARDAn käyttöön otto sekä lapsiryhmien henkilökunnan ja päiväkodin johtajien pätevyysvaatimusten sekä henkilöstörakenteen muutos. Kumpikin lain kohta sisältää siirtymäsäännöksiä. Kuntien on kuitenkin käytännössä reagoitava säädettyihin muutoksiin välittömästi. Tietovarannon kohdalla tämä tarkoittaa järjestelmistä saatavien tietojen muokkaamista lain mukaiseksi. Henkilöstörakenteen muutos tulee huomioida rekrytoinnissa välittömästi, jotta rakenteet ovat lain mukaiset vuoteen 2030 mennessä. Henkilöstörakenteen muutos tulee vaikuttamaan kuntien henkilöstökustannusten lisääntymiseen ja vaikutuksia tulee olemaan jo vuoden 2019 aikana. Vuoden 2019 henkilöstösuunnitelmassa on varauduttu 30 lastenhoitajan vakanssin muuttamiseksi lastentarhanopettajan vakanssiksi.

Turkulaisten lasten määrä on väestölaskelmien ja -ennusteiden mukaisesti vähenemässä vuosina 2017-2021. Vuoden 2018 toteuman mukaan osallistuvuus varhaiskasvatukseen on kuitenkin lisääntynyt. Osallistuvuuden ennustetaan lisääntyvän edelleen maltillisesti vuoden 2019 aikana.

Leikkipuistojen käyttäjämäärissä havaitaan kuluneina viime vuosina selvää laskua. Leikkipuistoverkkoa tullaankin tarkastelemaan varhaiskasvatuksessa kevään 2019 aikana. Näyttää todennäköiseltä, että joidenkin leikkipuistojen ohjatusta toiminnasta tullaan luopumaan 1.8.2019 alkaen.

Kunnallisessa suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa on vuonna 2019 valmistumassa uusia päiväkotihankkeita seuraavasti: Kastun päiväkotitila 14.1.2019, Yli-Maarian päiväkotitila 1.1.2019, Tallimäen päiväkotitila 1.8.2019. Viinämäen päiväkodin valmistuminen tulee lykkääntymään, eikä sitä tulla saamaan käyttöön vuoden 2019 aikana. Tämä aiheuttaa syksyllä 2019 väistötilaratteen, kun vanhan päiväkodin toiminta loppuu rakennustöiden edetessä. Tallimäen päiväkodin myötä saadaan syksyllä 2019 käyttöön kahden lisäryhmän tilat. Lisäkapasiteetti tullaan todennäköisesti hyödyntämään osana Viinämäen päiväkodin väistötilaratkaisua. Kastun päiväkotitila korvaa jo vuosia sitten käytöstä poistettuja Raunistulan ja Paltankadun päiväkotitiloja. Kastun päiväkodin paikoista suunniteltiin alun perin kolme ryhmää paikkaamaan vuorohoidon suurta paikkapulaa. Vuorohoidon kysynnän edelleen kasvaessa vuorohoitopaikkoja tullaan lisäämään suunnitellusta. Ns. tavallisia varhaiskasvatustiloja jäisi Kastuun näin ollen maksimissaan kolmen lapsiryhmän verran. Yli-Maarian päiväkodin myötä kaupungin pohjoisosaan saadaan lisätiloja.

Uusien kiinteistöjen valmistuessa on päätetty luopua syksystä 2019 alkaen Pitkäpellonkadun (Satulinna) ja Mäntymäen Päiväpirtin kiinteistöistä (puurakennus pihalla). Haritun päivähoitoyksikössä vuorohoitoryhmien toiminta muutetaan tavalliseksi päiväkotiryhmiksi. Ymyrsuonkadun kiinteöstä luovutaan 1.2.2018 alkaen. Lisäksi vuonna 2019 aloitettavaksi suunniteltuja ulkoryhmiä Syvälahdessa ja Nättinummissa ei tulla toistaiseksi toteuttamaan.

Varhaiskasvatuksen palveluverkon muutokset aiheuttavat toimintojen laajenemisen myötä kasvupaineita budjettiin. Näitä ei ole kuitenkaan voitu suunnitella budjettiin, sillä suunnitteluohjeen mukaisesti budjetti ei saanut kasvaa. Tästä aiheutuu vuokratuloihin noin 140 000 €:n ylityspaine. Henkilöstökuluissa arvioidaan vuoden 2019 budjetissa olevan maksimissaan 500 000 euron vaje. Vajauksen suuruus riippuu vuoden 2019 tulevista lapsimääristä ja tarkentuu vuoden aikana tehtävien ennusteiden myötä.

Turku on ollut mukana 1.8.2018 – 31.7.2019 toteutettavassa 5-vuotiaiden maksuttoman 20 tunnin varhaiskasvatuksen kokeilussa. Valtion avustuksella tuettavan kokeilun tavoitteena on ollut selvittää, miten maksuttomuus vaikuttaa 5-vuotiaiden lasten ja perheen nuorimpien lasten varhaiskasvatukseen osallistumisasteeseen, selvittää maksuttoman varhaiskasvatuksen kustannusvaikutuksia, edistää vanhempien työllistymistä, selvittää 5-vuotiaiden varhaiskasvatukseen toteutustapaa ja pedagogiikan kehittämistarpeita sekä kehittää varhaiskasvatuksen palveluohjausta. Turussa tavoitteena oli saada kaikki 5-vuotiaat palveluiden piiriin. Toteutuneen kokeiluajan aikana osallistumisaste on noussut 87 %:sta 92 %:iin. Kokeilun aiheuttaman asiakasmaksukertymän vähenemän suomen- ja ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa arvioitiin olevan 491 321 €. Opetus- ja kulttuuriministeriöltä saatu avustus oli 98 264 €. Opetus- ja kulttuuriministeriö avasi uuden haun kunnille kokeiluun 1.8.2019 – 31.7.2020. Turun kaupunginvaltuusto päätti 12.11.2018 § 212, että ko. kokeilua jatketaan Turussa 2019-2020, jotta saadaan selville, miten kokeilu on vaikuttanut eriarvoistumiskehitykseen. Sivistystoimialan budjettiin tehtiin tästä syystä kertaluontoinen 400 000 euron lisäys.

Kasvatus- ja opetuslautakunta päätti 13.6.2018 § 114 ottaa vuoden 2019 alusta käyttöön positiivisen diskriminaation mallin varhaiskasvatuksessa. Ensi vaiheessa päätettiin suunnata 5 %:n pysyvä lisäresurssi jokaista vieraskielistä lasta kohti. Suomenkielisessä kunnallisessa varhaiskasvatuksessa tämä tarkoittaa n. 536 000 euron lisäresurssia, joka tullaan käyttämään resurssilastentarhanopettajien palkkaamiseen kaupungin vaativimmilla positiivisen diskriminaation indikaattoreiden mukaisilla alueilla.

Palvelujen tarvetta kuvaavat tunnusluvut	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
0-6 – vuotiaiden määrä (vuoden lopussa)	11 957	12 050	12 200	12 350	11 875	11 840	11 867	11 852	11 907
Päiväkodit	4 904	4 884	4 825	4 813	4 900	5 000	5 100	5 100	5 150
Esiopetus	1 220	1 215	1 221	1 184	1 180	1 200	1 280	1 280	1 300
Esiopetuksen valmistava opetus	0	49	89	70	105	130	140	140	150
Perhepäivähoito	283	236	208	200	190	180	170	170	160
Muu varhaiskasvatus / kerhot	97	102	121	121	140	140	140	140	140
Muu varhaiskasvatus / puistot	443	436	433	387	300	290	290	280	280
Muu varhaiskasvatus / lasten käyntikerrat avoimessa päiväkotitoiminnassa	ei tietoa	667	801	1 105	1 200	1 300	1 300	1 300	1 300

1.3 Toiminnan kehittämissuunnitelma ja strategiset painopisteet

Kuntakohtaisen varhaiskasvatussuunnitelman implementointi ja siihen liittyvän johtamis- ja toimintakulttuurin kehittäminen ovat keskeisiä varhaiskasvatuksen sisältöä ja laatua ohjaavia tekijöitä sopimuskaudella. Varhaiskasvatussuunnitelman päivitys vuoden 2018 varhaiskasvatuslain mukaiseksi on niin ikään keskeinen sisällön kehittämisen painopiste. Laatukäsikirja tullaan päivittämään lain ja ohjaavien asiakirjojen edellyttämällä tavalla.

Vuorohoidon tarve on kasvanut voimakkaasti viime vuosina. Palvelujen piirissä oli vuonna 2014 333 lasta, vuonna 2015 337 lasta, vuonna 2016 406 lasta ja vuonna 2017 522 lasta. Yhteiskunnallisen tilanteen odotetaan edelleen vaikuttavan ko. palvelujen tarpeen lisääntymiseen.

2 Taloudelliset tavoitteet

2.1 Määrärahat

1.000 €	TOT 2017	TA 2018	TA 2019
Tulot	6 840	5 401	5 883
Menot	62 428	63 638	65 610
Netto	-55 588	- 58 237	-59 727
Muutos-%		4,8 %	2,6 %

3 Resurssien käyttö

3.1 Työvoiman käyttö

	TOT 2017	TA 2018	TA 2019
Htv		1 333	1330
Palkat ja palkkiot	38 469 401	38 689 040	40 154 623
Sijaistus %		39,0%	36,0%
Sairauspoissaolo%		5,0%	5,0%

4 Toiminnalliset tavoitteet

4.1 Operatiiviset tavoitteet

Strategisesta sopimuksesta johdetut

Strategisen sopimuksen tavoite (viite)	Strategisen linjauksen tunnus/ alatavoite	Palvelualueen tavoite	TA 2019 mittari	Mittarin seuranta- väli	Vastuuyksikkö
2.2.4 Kansainvälisyyden edellytykset turvataan tukemalla asukkaiden ja henkilöstön valmiuksia toimia kulttuurien välisessä vuorovaikutuksessa	Kaupunki tarjoaa omilla oppilaitoksissaan laajan kielivalikoiman	Oman äidinkielen (suomen kieli) hallinta on vierään kielen oppimisen edellytys. Varhaiskasvatussuunnitelman oppimisa-alueista nostetaan painopisteeksi kielten rikas maailma. Henkilökunnan osallistuminen Loikka-hankkeeseen (yhteistyö Turun, Jyväskylän ja Helsingin yliopistojen kanssa) edesauttaa vuorovaikutustaitojen kehittymistä ja lisää henkilöstön osaamista.	Yksiköissä osoitetaan pedagogisen dokumentoinnin avulla painopistealueen monipuolinen toiminta. Päivittäiset lukuhetket toteutuvat varhaiskasvatuksessa. Vanhempia ohjataan vasukeskusteluissa ja vanhempainilloissa lukuhetkien toteuttamiseen kotona.	Neljännesvuosiseuranta	Ryhmien lastentarhanopettajat ja yksiköiden lähijohtajat
2.2.4 Kansainvälisyyden edellytykset turvataan tukemalla asukkaiden ja henkilöstön valmiuksia toimia kulttuurien välisessä vuorovaikutuksessa	Kaupunki tarjoaa omilla oppilaitoksissaan laajan kielivalikoiman	Varhaiskasvatus osallistuu Kielitietoisesti koulussa –hankkeeseen (KieKo2). Kuudessa päiväkodissa tarjotaan kokemuksia vieraiden kielen varhentaamisesta varhaiskasvatuksen menetelmin. Tarjolla olevat kielet ovat: ruotsi, englanti, espanja, saksa	Hankkeyksiköiden arvio hankkeen toteutumisesta ja ko. yksikön suunnitelma toiminnan jatkamisesta.	kesä- & joulukuu 2019	Kerttulin, Rahjopolun, Kuuvuoren, Paattisten, Syvälahden ja Kukolan

		ja italia. Tavoitteena on hankkeen aikana vakiinnuttaa kielikerhojen toiminta osaksi ko. yksiköiden perustoimintaa.			päiväkotien kieli-kerhojen vetäjät ja pkj:t
2.2.5 Varhaiskasvatuksen palvelujen asiakaslähtöisyyttä kasvatetaan laajentamalla yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa	Kaupunki huolehtii päivähoitotarjonnan kattavuudesta ja varhaiskasvatuksen laadusta	Päiväkotien täyttötavoite on 100 %	Palveluohjaus ohjaa lapsia vapaille paikoille. Täyttöasteen seuranta yksikkö- ja kaupunkitasolla.	Kuukausittain	palveluohjaus, päiväkotien johtajat, varhaiskasvatuksen hallinto
2.2.5 Varhaiskasvatuksen palvelujen asiakaslähtöisyyttä kasvatetaan laajentamalla yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa	Kaupunki huolehtii päivähoitotarjonnan kattavuudesta ja varhaiskasvatuksen laadusta	Turun varhaiskasvatuksen laatukäsikirja päivitetään kansallisen arviointikeskuksen (Karvi) ohjeistuksen mukaisesti.	Laatukäsikirjan päivityksen valmistuminen	kesä- & joulukuu 2019	Varhaiskasvatuksen hallinto
2.2.5 Varhaiskasvatuksen palvelujen asiakaslähtöisyyttä kasvatetaan laajentamalla yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa	Kaupunki huolehtii päivähoitotarjonnan kattavuudesta ja varhaiskasvatuksen laadusta	Lasten fyysinen aktiivisuus lisääntyy Kehittävän palautteen arvioinnilla mitattuna.	Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi on kirjattu jokaisen yksikön kehittämissuunnitelmissa. Fyysinen aktiivisuus nousee varhaiskasvatuksessa 2 tuntiin, nousu vähintään 50%.	kesä- & joulukuu 2019	Kaikki päivähoitoyksiköt
2.2.5 Varhaiskasvatuksen palvelujen asiakaslähtöisyyttä kasvatetaan laajentamalla yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa	Kaupunki huolehtii päivähoitotarjonnan kattavuudesta ja varhaiskasvatuksen laadusta	Lasten osallisuus ja sitoutuneisuus toimintaan lisääntyvät Kehittävän palautteen arvioinnilla mitattuna	Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi on kirjattu jokaisen yksikön kehittämissuunnitelmissa. Jatkuvia intensiivisiä hetkiä ja kestäväää intensiivistä toimintaa esiintyy 72 %:ssa havainnoinneista, joista 25 % liittyy ulkoilussa, vapaassa ja tuetussa leikissä lasten toiminnallisuuteen.	kesä- & joulukuu 2019	Kaikki päivähoitoyksiköt
2.2.5 Varhaiskasvatuksen palvelujen asiakaslähtöisyyttä kasvatetaan laajentamalla yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa	Kaupunki huolehtii päivähoitotarjonnan kattavuudesta ja varhaiskasvatuksen laadusta	Turun kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma päivitetään vastaamaan 1.9.2018 voimaan tullutta varhaiskasvatuslakia.	Uusi varhaiskasvatussuunnitelma otetaan käyttöön 1.8.2019.	kesä- & joulukuu 2019	Palvelupäällikkö ja kaikki päivähoitoyksiköt
Lisätietoja:					

Muut

Tavoitteen peruste (=mistä tavoite on johdettu, esim. ohjelma tai normi)	Palvelualueen tavoite	TA 2019 mittari	Mittarin seuranta- väli	Vastuuyksikkö

4.2 Projektit

Strateginen hanke	Projekti	Vaihe	Alku (P3)	Loppu P6	Strategiakytös
	Tallimäen päiväkodin oppimisympäristöjen kehittäminen	V4 Projektin toteutus (Toteutusvaihe)	28.6.2017	31.12.2019	2.2.1 Henkilöstön osaaminen pidetään kehityksen kärjessä systemaattisella osaamisen johtamisella ja laajaan verkostoitumiseen kannustamalla
Digitaalisten palvelujen kehittäminen (Dipake)	Tulevaisuuden älykkäät oppimisympäristöt	P4 Projektin toteutus (Toteutusvaihe)	1.9.2017	30.4.2020	2.2.2 Turun seudulla monipuoliset sivistyspalvelut saadaan esteettömästi kaikkien ulottuville hyödyntämällä uuden teknologian tarjoamia mahdollisuuksia ja alueellista yhteistyötä 2.2.2. Uusien digitaalisten toimintaympäristöjen omaksuminen
Sito/Tieto- ja viestintäteknologian opetus- ja ohjauksen käytön kehittäminen	Varhaiskasvatuksen Opeka	P4 Projektin toteutus (Toteutusvaihe)			2.2.1 Henkilöstön osaaminen pidetään kehityksen kärjessä systemaattisella osaamisen johtamisella ja laajaan verkostoitumiseen kannustamalla 3.2.3 Digitaalisia palveluja kehitetään laajalla ja avoimella yhteistyöllä
Sito/Tieto- ja viestintäteknologian opetus- ja ohjauksen käytön kehittäminen	Varhaiskasvatuksen oppimisympäristöt uutta pedagogiikkaa tukeviksi	P4 Projektin toteutus (Toteutusvaihe)	5.6.2018	30.6.2020	2.2.1 Henkilöstön osaaminen pidetään kehityksen kärjessä systemaattisella osaamisen johtamisella ja laajaan verkostoitumiseen kannustamalla 2.2.2 Uusien digitaalisten toimintaympäristöjen omaksuminen.

	Lapsilähtöinen pedagogiikka	V4 Projektin toteutus (Toteutusvaihe)			2.2.5 Varhaiskasvatuksen palvelujen asiakaslähtöisyyttä kasvatetaan laajentamalla yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa
	Suomi-Viro -verkosto lapsilähtöisen pedagogiikan kehittämiseksi	V4 Projektin toteutus (Toteutusvaihe)			
Sito/Organisaation toimintakyvyn kehittäminen	Tietovarasto/ varhaiskasvatuksen asiakaspalvelukysely	V4 Projektin toteutus (Toteutusvaihe)	31.1.2018		3.2.4 Parempaa johtamista ja päätöksentekoa tuetaan tiedonhallintaa parantamalla

5 Henkilöstön hyvinvointi ja työelämän laatu

5.1 Kaupungin yhteiset tavoitteet

Henkilöstöohjelman painopistealue	Toimialan tavoite TA 2019	Palvelualueen tavoite TA 2019
Turussa jokaisen tulee voida kokea, että työ lisää hyvinvointia.	Sivistystoimiala säilyy kyselyissä kärkipaikalla Turussa	<i>Palvelualueen tulokset paranevat kyselyissä.</i>
Aktiivinen osaamisen ennakointi.	Riittävän ja monipuolisen sisäisen koulutustarjonnan turvaaminen	<i>Seurantajärjestelmä kehittynyt.</i>
Turku on vetovoimainen työnantaja.	Hakijoiden määrä pysyy vähintään nykytasolla	<i>Hakijoiden määrä pysyy vähintään ennallaan.</i>
Lisätietoja:		

5.2 Toimialoittain/palvelualueittain seurattavat (taulukko poistetaan, mikäli toimialalla ei ole Kunta 10 –palvelualuekohtaista seurantaa)

Kunta 10- mittarit	TOT 2016	TA2018	TA 2019
Työnantajan suositteleminen (suosittelee %)	82,1	83,0	83,5
Päätöksenteon oikeudenmukaisuus	3,3	3,4	3,5
Kehityskeskustelujen käyminen (kyllä %)	69,27	80	90
Työpaikan ilmapiiri	3,95	3,98	3,99
Lisätietoja:			

6 Tunnusluvut

6.1 Tavoitteelliset tunnusluvut

Tunnusluku	Tyyppi	TOT 2016	TOT 2017	TA 2018	Arvio TOT 2018	TOT 2019	Seuranta- väli
Kunnallisen päiväkotihoidon hinta Kuusikkovertailussa € / laskennallinen lapsi	T/T	10 782	10 393	Tuottavuus paranee	10 100	Tuottavuus paranee	Vuosittain kesäkuussa / elokuussa Kuusikkovertailun valmistuttua

Tunnusluvun tyyppi:

V= Volyymi

L/V=Laatu/vaikuttavuus

S/P=Saatavuus/peittävyys

T/T=Tuottavuus/taloudellisuus